

Na temelju članka 18. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine Hercegbosanske županije“, broj 1/13) i članka 20. Statuta Doma zdravlja Tomislavgrad („Narodne novine Hercegbosanske županije“, broj: 6/16), Upravno vijeće Doma zdravlja Tomislavgrad je na sjednici održanoj dana 14.6.2022. godine, donijelo

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU DOMA ZDRAVLJA TOMISLAVGRAD

I OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Pravilnikom o zaštiti na radu Doma zdravlja Tomislavgrad (dalje u tekstu: Pravilnik) utvrđuju se organizacija provedbe zaštite na radu, pravila zaštite te prava, obveze i odgovornosti njegovih ovlaštenika i radnika te ostali postupci u svezi zaštite na radu u Domu zdravlja Tomislavgrad (dalje u tekstu: Dom zdravlja).

Članak 2.

Svrha Pravilnika je uvođenje mjera za poticanje unaprjeđivanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu, sprečavanje ozljeda na radu, profesionalnih i drugih bolesti u svezi s radom te zaštita radnog okoliša.

Članak 3.

Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se na:

- sve radnike koji su s Domom zdravlja sklopili ugovor o radu na neodređeno ili određeno vrijeme,
- sve volontere koji su s Domom zdravlja sklopili ugovor o volontiranju,
- studente i učenike na praktičnom radu,
- korisnike usluga i druge osobe za vrijeme nazočnosti u prostorijama Doma zdravlja
- osobe osuđene na izdržavanje zatvorske kazne/rad za opće dobro.

Članak 4.

Zaštita na radu obuhvaća skup pravila i radnji organizacijske, tehničke, zdravstvene i odgojno-obrazovne naravi kojima se štiti sigurnost i zdravlje radnika, odnosno, otklanjaju uzroci koji mogu prouzročiti smrt, ozljede ili zdravstvena oštećenja radnika.

Članak 5.

Zaštita na radu posebno se provodi radi:

- očuvanja duševnog i tjelesnog zdravlja radnika,
- zaštite žena od rizika koji bi mogli ugroziti ostvarivanje materinstva,
- zaštite osoba s invaliditetom i profesionalno oboljelih osoba od daljnjeg oštećenja zdravlja i umanjenja radne sposobnosti,

- očuvanja radne sposobnosti starijih radnika u granicama primjerenim njihovoj životnoj dobi.

Članak 6.

U ustrojavanju, provedbi i unapređivanju zaštite na radu posebna prava i dužnosti imaju:

- Upravno vijeće,
- ravnatelj,
- Odbor za zaštitu na radu (dalje u tekstu: Odbor) ,
- ovlaštenik ravnatelja za zaštitu na radu (dalje u tekstu: Ovlaštenik),
- stručnjak zaštite na radu (dalje u tekstu: Stručnjak),
- povjerenik radnika za zaštitu na radu (dalje u tekstu: Povjerenik).

Članak 7.

Godišnjim planom i programom rada Doma zdravlja obvezno se utvrđuju sredstva i mjere za provedbu i unaprjeđivanje zaštite na radu sukladno potrebama Doma zdravlja.

Članak 8.

Dom zdravlja je dužan nadoknaditi štetu radniku prouzročenu ozljedom na radu, profesionalnom bolešću ili bolešću u svezi s radom, osim ako se ne dokaže da je šteta nastala događajima prouzročenim zbog izvanrednih i nepredvidivih okolnosti na koje Dom zdravlja nije mogao utjecati.

Članak 9.

Dom zdravlja je obvezan pribaviti sve potrebne isprave po kojima su sredstva rada (radni prostori, instalacije, pomoćni prostori, prijevozna sredstva, strojevi i uređaji za rad) sukladna pravilima zaštite na radu.

Članak 10.

Dom zdravlja je dužan osigurati ispravna osobna zaštitna sredstva (odjevne i druge predmete i uređaje koje na sebi nose radnici tijekom rada, a služe za sprječavanje ozljeda, profesionalnih i drugih oboljenja radnika).

II PRAVILA ZAŠTITE NA RADU

Članak 11.

Prilikom obavljanja radnih zadataka na radnom mjestu primjenjuju se pravila zaštite na radu kojima se uklanja ili smanjuje opasnost na sredstvima rada (osnovna pravila zaštite na radu). Ako se primjenom osnovnih pravila zaštite na radu ne mogu ukloniti opasnosti za sigurnost i zdravlje radnika, primjenjuju se pravila zaštite na radu kojima se sprječava nastajanje ozljeda, profesionalnih i drugih oboljenja te drugih štetnih posljedica za radnike (posebna pravila zaštite na radu).

Članak 12.

Osnovnim pravilima zaštite na radu moraju udovoljavati sredstva rada, a naročito glede:

- opskrbljenosti sredstava rada zaštitnim napravama,
- sprečavanja nastanka požara i eksplozije,
- osiguranja potrebne radne površine,
- osiguranja čistoće,
- ograničenja brzine strujanja zraka,
- osiguranja potrebne rasvjete,
- ograničenja buke i vibracije,
- osiguranja od štetnih klimatskih i atmosferskih utjecaja,
- zaštite od štetnih zračenja,
- osiguranja prostora i uređaja za osobnu higijenu.

Članak 13.

Posebna pravila zaštite na radu odnose se na radnike, odnosno, uvjete glede dobi života, spola, stručne spreme i osposobljenosti, zdravstvenog stanja, duševnih i tjelesnih sposobnosti koje moraju ispunjavati radnici pri obavljanju poslova s posebnim uvjetima rada.

III UREĐIVANJE I PROVEDBA ZAŠTITE NA RADU I OBVEZE U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE NA RADU

Članak 14.

Poslove provedbe, ustroja i unapređivanja zaštite na radu provodi Ravnatelj u suradnji s Ovlaštenikom i Stručnjakom koji mora biti osposobljen za iste, sukladno Zakonu o zaštiti na radu i pripadajućim propisima.
Poslovi provedbe, ustroja i unaprjeđivanja zaštite na radu definiraju se kroz pisane procedure i upute.

UPRAVNO VIJEĆE

Članak 15.

Upravno vijeće obavlja slijedeće poslove iz zaštite na radu:

- donosi opće akte iz zaštite na radu,
- donosi izmjene i dopune općih akata iz zaštite na radu,
- donosi plan evakuacije i spašavanja,
- osigurava osposobljavanje radnika iz zaštite na radu,
- imenuje predsjednika Odbora za zaštitu na radu
- donosi, po potrebi, i druge odluke iz područja zaštite na radu

Članak 16.

Upravno vijeće najmanje jednom godišnje razmatra stanje zaštite na radu u Domu zdravlja i

ocjenjuje izvršenje Plana mjera za smanjivanje razine opasnosti iz Procjene opasnosti. Sjednici nazoče ravnatelj, Ovlaštenik i Povjerenik.

RAVNATELJ DOMA ZDRAVLJA

Članak 17.

Ravnatelj Doma zdravlja, kao osnovni nositelj poslova i zadaća u svezi ustroja provedbe i unaprjeđivanja zaštite na radu, obavlja slijedeće poslove:

- provodi unutarnji nadzor iz zaštite na radu,
- omogućuje stručnu pomoć suradnicima i Povjereniku,
- sudjeluje u izradi sadržaja prijedloga procjene opasnosti i općih akata iz zaštite na radu te njihovoj reviziji,
- brine se o upućivanju radnika na redovite liječničke preglede,
- osigurava suradnju s ugovorenim specijalistom medicine rada ili obiteljskim liječnikom,
- organizira prijavljivanje slučajeva ozljeda na radu nadležnim institucijama,
- osigurava osposobljavanje radnika za rad na siguran način,
- nazoči sjednicama Upravnog vijeća, a on ili Ovlaštenik vodi sjednice Odbora za zaštitu na radu,
- osigurava upoznavanje radnika s planom evakuacije i spašavanja,
- organizira, zajedno s Ovlaštenikom, praktične vježbe evakuacije i spašavanja najmanje jednom u dvije godine,
- osigurava potrebnu opremu kao i pružanje prve pomoći za slučaj ozljede na radu,
- osigurava da se za vrijeme rada ne uzima alkohol ili druga sredstva ovisnosti te da se poštuju pravila o zabrani pušenja,
- zabranjuje rad radnicima pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti, udaljuje ih s rada, a po potrebi upućuje na liječničku provjeru,
- organizira, po potrebi i ostale poslove iz područja zaštite na radu.

OVLAŠTENIK RAVNATELJA

Članak 18.

Ovlaštenik mora biti osposobljen iz područja zaštite na radu što dokazuje propisanom ispravom izdanom od strane ovlaštene ustanove.

Članak 19.

Ovlaštenik, obavlja slijedeće poslove:

- provodi unutarnji nadzor iz zaštite na radu,
- pruža stručnu pomoć radnicima i Povjereniku,
- sudjeluje u radu sjednice Upravnog vijeća kada se razmatra zaštita na radu,
- organizira vođenje evidencija i izradu izvješća,
- osposobljava radnike za rad na siguran način,
- prijavljuje ozljede na radu nadležnim tijelima i čuva isprave iz zaštite na radu,
- postavlja na mjestima rada znakove sigurnosti i obavijesti kao i pisane upute za siguran rad,
- najmanje svaka tri mjeseca godišnje obavještava Povjerenika o stanju zaštite na radu,

- osigurava radnicima osobna zaštitna sredstva i opremu i vodi brigu da ih radnici pri radu koriste,
  - poduzima potrebite mjere za zaštitu od požara,
  - upoznaje radnike s Planom evakuacije i spašavanja,
  - provodi praktične vježbe evakuacije i spašavanja najmanje jednom u dvije godine,
  - osigurava propisana ispitivanja radne okoline,
  - osigurava redovna ispitivanja strojeva i uređaja s povećanim opasnostima kao i ostalih strojeva i uređaja,
  - poduzima potrebite mjere za zaštitu od požara,
  - osigurava osposobljavanje radnika za početno gašenje požara,
  - na poslove s posebnim uvjetima rada ne smiju dozvoliti da se rasporedi radnik koji ne ispunjava propisane uvjete,
  - obavljaju, po potrebi, i druge poslove iz zaštite na radu,
  - organiziraju pružanje prve pomoći u slučaju ozljede na radu,
- Za svoj rad odgovaraju ravnatelju.

STRUČNJAK ZAŠTITE NA RADU

Članak 20.

- Stručne poslove iz područja zaštite na radu u Domu zdravlja obavlja Stručnjak, a to su:
- pruža stručnu pomoć Upravnom vijeću, ravnatelju, Ovlašteniku i Povjereniku u primjeni propisa iz zaštite na radu,
  - pruža stručnu pomoć radnicima iz područja zaštite na radu,
  - provodi unutarnji nadzor iz zaštite na radu,
  - sudjeluje u izradi prijedloga općih akata iz zaštite na radu,
  - sudjeluje u izradi prijedloga Plana evakuacije i spašavanja kao i u organiziranju praktičnih vježbi,
  - sudjeluje u izradi Procjene opasnosti Doma zdravlja ili reviziji iste i donošenju Plana mjera za smanjivanje razine opasnosti,
  - suraduje s ugovorenim specijalistom medicine rada ili obiteljskog liječnika,
  - suraduje s tijelima inspekcije rada, s ovlaštenim ustanovama za zaštitu na radu i drugim fizičkim i pravnim osobama koji se bave poslovima zaštite na radu,
  - sudjeluje u osposobljavanju radnika za samostalan rad na siguran način,
  - sudjeluje u analizi izvora i uzroka štetnih događaja koji su imali za posljedicu prekid rada, ozljeđivanje radnika ili oštećenje sredstava rada,
  - izrađuje propisana i potrebna izvješća iz područja zaštite na radu,
  - vodi evidencije i čuva isprave iz područja zaštite na radu,
  - organizira propisana i redovna ispitivanja radne okoline,
  - organizira propisana i redovna ispitivanja strojeva i uređaja s povećanim opasnostima kao i ostalih strojeva i uređaja,
  - organizira propisana i redovna ispitivanja električnih i plinskih instalacija i sustava za zaštitu od požara,
  - organizira osposobljavanje radnika za početno gašenje požara,
  - na temelju praćenja stanja zaštite na radu predlaže ravnatelju mjere za poboljšanje stanja zaštite na radu,
  - ima ostale obveze i prava koja su regulirana Zakonom o zaštiti na radu i drugim propisima iz područja zaštite na radu.

Za svoj rad Stručnjak je izravno odgovoran Upravnom vijeću i ravnatelju Doma zdravlja.

POVJERENIK RADNIKA ZA ZAŠTITU NA RADU

Članak 21.

Zadatak je Povjerenika da djeluje u interesu radnika na području zaštite na radu, a i to tako da:

- sudjeluje u unapređivanju uvjeta rada, uvođenju novih tehnologija u radni i proizvodni proces,

- potiče Upravno vijeće, ravnatelja i Ovlaštenike na provedbu mjera zaštite na radu,
  - prati primjenu propisa iz zaštite na radu i naređenih mjera zaštite,
  - daje prijedloge u svezi poboljšanja stanja zaštite na radu,
  - zahtjeva poduzimanje odgovarajućih mjera u cilju smanjenja i otklanjanja izvora opasnosti,
  - podnosi pritužbe tijelima nadležnim za zaštitu na radu ako ocijeni da su prethodno poduzete mjere nedovoljne za sigurnost i zaštitu zdravlja radnika na radu,
  - ima pravo uvida i korištenja dokumentacije vezane za sigurnost i zdravlje radnika,
  - prima primjedbe radnika na primjenu propisa i provedbu mjera iz područja zaštite na radu,
  - izvještava inspektora rada o svojim i zapažanjima radnika u svezi zaštite na radu,
  - prisustvuje inspekcijskim pregledima i očituje se na nalaz i mišljenje inspektora rada,
  - poziva inspektora rada kada ocijeni da su ugroženi život i zdravlje radnika, a poslodavac to odbija ili propušta učiniti,
  - stručno se uavršava u obavljanju ovih poslova,
  - svojim djelovanjem potiče radnike na rad na siguran način,
  - obavještava radnike o poduzetim mjerama da im se osigura zaštita na radu i zdravstvena zaštita.
- Za svoj rad Povjerenik je izravno odgovoran ravnatelju Doma zdravlja.

ODBOR ZA ZAŠTITU NA RADU

Članak 22.

Upravno vijeće imenuje Odbor za zaštitu na radu (dalje u tekstu: Odbor).

Zadatak Odbora je:

- savjetovati ravnatelja u organiziranju i provedbi zaštite na radu u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu i potrebama procesa rada,
- planirati i nadzirati primjenu ovog Pravilnika,
- planirati obavještavanje i obrazovanje radnika iz zaštite na radu,
- voditi politiku sprečavanja ozljeda na radu i profesionalnih bolesti,
- poticati stalno unapređivanje zaštite na radu,
- obavljati i ostale poslove određene Zakonom o zaštiti na radu i pravilima zaštite na radu.

Članak 23.

Odbor se sastoji od slijedećih članova:

- Ovlaštenik, koji je ujedno i predsjednik Odbora,
- Stručnjak,
- specijalist obiteljske medicine,
- povjerenik.

Članak 24.

Odbor se sastaje najmanje jednom u tri mjeseca. Predsjednik Odbora dužan je na sjednice Odbora pozivati inspektora rada. Odbor radi na sjednicama, a o radu Odbora sastavlja se zapisnik s donesenim odlukama i zaključcima. Odbor može raditi ako mu je prisutna većina članova, a odluke i zaključci donose se većinom od ukupnog broja nazočnih članova Odbora. Sjednice Odbora saziva i njima rukovodi predsjednik Odbora, a u njegovoj odsutnosti član Odbora.

Mandat članova Odbora traje četiri godine, a isti članovi mogu biti ponovo birani ili imenovani u Odbor.

KUĆNI MAJSTOR

Članak 25.

Kućni majstor, u okviru svog djelokruga rada:

- nadzire objekte i prostore Doma zdravlja namijenjene za rad i boravak radnika i korisnika i skrbi se o njihovom redovitom održavanju,
- nadzire opremu, strojeve i uređaje, instalacije i osobna zaštitna sredstva i odgovoran je za njihovu ispravnost i redovito održavanje,
- obavlja i druge poslove zaštite na radu po nalogu ravnatelja.

SPREMAČICE

Članak 26.

Radnice na radnom mjestu spremačica u Domu zdravlja, svaka u svom prostoru, u okviru svog djelokruga rada, odgovorne su:

- nakon završetka rada za isključenje svih električnih i plinskih trošila i instalacija,
- za čuvanje ključeva i zaključavanje svih radnih i pomoćnih prostorija nakon završetka rada,
- za redovito i ispravno odlaganje otpadnog materijala na za to određeno mjesto,
- za davanje obavijesti kućnom majstoru, ravnatelju ili Ovlašteniku o svim uočenim nedostacima, kvarovima, oštećenjima i slično.

IV POSLOVI S POSEBNIM UVJETIMA RADA

Članak 27.

Poslovi s posebnim uvjetima rada su poslovi koje mogu obavljati samo radnici koji, pored općih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa, ispunjavaju i posebne uvjete glede dobi života, spola, stručnih sposobnosti, zdravstvenog, tjelesnog i psihičkog stanja i sposobnosti.

Članak 28.

Dom zdravlja ne smije radnika rasporediti na poslove s posebnim uvjetima rada ukoliko prethodno nije utvrđeno da radnik ispunjava potrebne uvjete.

Članak 29.

Poslovi s posebnim uvjetima rada utvrđuju se na temelju Pravilnika o poslovima s posebnim uvjetima rada Hercegbosanske županije ("Narodne novine HBŽ", broj: 1/14).

V OBVEZE I PRAVA RADNIKA

Članak 30.

Svaki radnik Doma zdravlja obavezan je:

- upoznati se s ovim Pravilnikom i drugim propisima iz zaštite na radu,
- osposobiti se za rad na siguran način,
- upoznati se s opasnostima i štetnostima na svom radnom mjestu i radnom okolišu,
- pridržavati se propisa, pravila i uputa prilikom obavljanja poslova na svom radnom mjestu,
- na radnom mjestu pri radu obvezno koristiti propisana zaštitna sredstva,
- prije početka rada pregledati radno mjesto te o eventualno uočenim nedostacima izvijestiti kućnog majstora i ravnatelja ili neposrednog rukovoditelja,
- o eventualnim oštećenjima na sredstvima rada ili osobnim zaštitnim sredstvima nastalim tijekom rada, izvijestiti kućnog majstora i ravnatelja ili neposrednog rukovoditelja,

- prije napuštanja radnog mjesta ostaviti sredstva rada u takvom stanju da ne ugrožavaju druge radnike,
- u slučaju potrebe, po nalogu ravnatelja, obavlja i druge poslove iz područja zaštite na radu,
- poslove obavljati sukladno pravilima struke, uputama proizvođača strojeva i uređaja te uputama neposrednog rukovoditelja

Članak 31.

Svaki radnik ima pravo:

- biti obaviješten o svim promjenama u radnom procesu koje utječu na njegovu sigurnost i zdravlje,
- odbiti rad ako mu neposredno prijete opasnost za život i zdravlje zbog toga što nisu primijenjena propisana pravila zaštite na radu, o čemu izvješćuje neposrednog rukovoditelja i Povjerenika,
- zahtijevati od Ovlaštenika otklanjanje štetnosti i nedostataka koji su opasni po život i zdravlje radnika, a ukoliko se oni ne uklone, izvijestiti o tome ravnatelja i Povjerenika.

Članak 32.

Radnik Doma zdravlja koji se ne pridržava odredaba ovog Pravilnika, odgovara za povredu obveza radnog odnosa kao i za štetu koju svojim radom prouzroči Domu zdravlja. Teže povrede obveza iz radnog odnosa utvrđuju se ovim Pravilnikom, dok su lakše povrede obveza iz radnog odnosa i odgovornost za nastalu štetu u svezi zaštite na radu utvrđene Pravilnikom o radu

Članak 33.

Radnik odgovara za težu povredu iz radnog odnosa u svezi zaštite na radu ako:

- ne pristupi osposobljavanju za rad na siguran način ili ne pristupi provjeri osposobljenosti za rad na siguran način,
- za vrijeme praktičnog rada ne pridržava se uputa radnika pod čijim nadzorom obavlja rad ili ako obavlja rad bez nadzora,
- odbije pregled kod nadležne ustanove radi utvrđivanja ispunjava li uvjete za rad na poslovima s posebnim uvjetima rada,
- ne izvijesti Ovlaštenika o uočenim nedostacima na radnom mjestu,
- pri radu na radnom mjestu ne koristi propisana osobna zaštitna sredstva,
- ne pridržava se propisa, pravila i uputa prilikom obavljanja poslova na svom radnom mjestu,
- ako ne prekine rad i ne udalji se s ugroženog mjesta rada,
- radi pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti,
- odbije pristupiti provjeri da li je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti,
- puši na radnom mjestu ili u drugim prostorima Doma zdravlja,
- ne sudjeluje u praktičnoj vježbi evakuacije i spašavanja, ili se ne pridržava uputa voditelja vježbe evakuacije i spašavanja,
- ne pristupi osposobljavanju za pružanje prve pomoći ili provjeri iste,
- za vrijeme rada napusti mjesto rada na kojem je određen za pružanje prve pomoći,
- odbije rukovoditi evakuacijom i spašavanjem,
- ne vodi odgovarajuće isprave i evidencije o zaštiti na radu a zadužen je za njihovo vođenje,
- učini težu povredu obveza iz radnog odnosa u svezi zaštite na radu koja je utvrđena drugim općim aktom Doma zdravlja

Članak 34.

- Ravnatelj odgovara za težu povredu obveza iz radnog odnosa u svezi zaštite na radu ako:
- ne osigura rad pod nadzorom radnika koji se osposobljava za rad na siguran način,
  - ne omogući povremenu provjeru znanja iz zaštite na radu za radnika koji radi na poslovima s posebnim uvjetima rada,
  - ako ne vodi brigu o nadzoru i uporabi sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava na propisani način,
  - dozvoli uporabu neispravnog sredstva rada ili zaštitne opreme,
  - sumnja, a ne uputi radnika na provjeru je li pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti,
  - nije osigurao pružanje prve pomoći za vrijeme rada,
  - nema osposobljene radnike za evakuaciju i spašavanje,
  - ne provodi praktične vježbe evakuacije i spašavanja u propisanim rokovima,
  - ne spriječi radnika da nastavi rad ukoliko je udaljen s radnog mjesta.

Članak 35.

- Radnik će privremeno biti udaljen s radnog mjesta:
- ako je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti,
  - ako se pri vježbi evakuacije i spašavanja ili samoj evakuaciji i spašavanju ne pridržava naloga voditelja evakuacije,
  - ako ravnatelj ili neposredni rukovoditelj ocijeni da radnik svojim ponašanjem ili postupkom na radnom mjestu ugrožava svoj ili život i zdravlje drugih radnika.

Članak 36.

Odluku o udaljavanju radnika s radnog mjesta donosi ravnatelj. Protiv svake odluke u svezi zaštite na radu radnik ima pravo podnijeti prigovor Upravnom vijeću.

VI OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD NA SIGURAN NAČIN

Članak 37.

Ravnatelj ne smije rasporediti radnika na poslove na kojima će samostalno raditi ukoliko prethodno nije osposobljen da ih obavlja bez ugrožavanja vlastitog života i zdravlja i zdravlja drugih radnika.

Članak 38.

Osposobljavanje za rad na siguran način obavlja se prije početka radnika s radom, promjena u procesu rada ili premještanja radnika na drugo radno mjesto, a osposobljavanje provodi za to ovlaštena ustanova u suradnji s Ovlaštenikom i Stručnjakom.

VII UPORABA I ISPITIVANJE SREDSTAVA RADA I OSOBNIH ZAŠTITNIH SREDSTAVA

Članak 39.

Dom zdravlja ne smije staviti u uporabu sredstva rada i osobna zaštitna sredstva ako nisu ispravna. Ravnatelj je dužan, prije stavljanja u uporabu sredstava rada, osigurati ispitivanje ispravnosti istog.

Članak 40.

Popis poslova na kojima se moraju upotrebljavati osobna zaštitna sredstva, s vrstama i rokom trajanja, sastavni je dio Procjene opasnosti Doma zdravlja, ovog Pravilnika i Pravilnika o izradi procjene opasnosti ("Narodne novine HBŽ", broj: 1/14). Plan nabave osobnih zaštitnih sredstava donosi Upravno vijeće u skladu s Procjenom opasnosti Doma zdravlja.

Članak 41.

Sva osobna zaštitna sredstva koja koriste radnici moraju biti u skladu s uvjetima propisanim Zakonom o zaštiti na radu i drugim podzakonskim aktima.

Članak 42.

Dom zdravlja obavlja ispitivanja u radnim prostorima:
-u kojima proces rada koji se u njima obavlja utječe na temperaturu, vlažnost i strujanje zraka,
-u kojima je pri radu potrebno osigurati odgovarajuću rasvjetu.
Ispitivanja se obavljaju u rokovima propisanim zakonskim i podzakonskim aktima.

Članak 43.

Dom zdravlja je dužan redovito obavljati preglede svih strojeva, uređaja i osobnih zaštitnih sredstava radi utvrđivanja da li su na njima primijenjeni propisi zaštite na radu i da li, zbog nastalih promjena tijekom uporabe, ugrožavaju sigurnost i zdravlje radnika. Ispitivanja se obavljaju u zakonom propisanim rokovima i na način propisan zakonom.

VIII EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE

Članak 44.

Evakuacija i spašavanje radnika i korisnika vrši se prema planu evakuacije kojeg donosi Upravno vijeće u suradnji s ravnateljem, Ovlaštenicima, Stručnjakom i ovlaštenom ustanovom za zaštitu na radu.

Članak 45.

Na temelju plana evakuacije i spašavanja evakuaciju i spašavanje provodi ravnatelj, voditelj evakuacije i spašavanja i radnik osposobljen za pružanje prve pomoći.

Članak 46.

S Planom evakuacije i spašavanja trebaju biti upoznati svi radnici te se moraju organizirati i provesti praktične vježbe najmanje jednom u dvije godine.

IX PRUŽANJE PRVE POMOĆI I MEDICINSKA POMOĆ

Članak 47.

Za pružanje prve pomoći na radu ravnatelj određuje zdravstvene radnike koji su osposobljeni za pružanje prve pomoći.
Ovlaštenik je zadužen za nabavu kompleta sanitetskog materijala i druge potrebne opreme za pružanje prve pomoći.
Stručnjak je dužan istaknuti imena i brojeve telefona osoba zaduženih za pružanje prve pomoći na ormariće za pružanje prve pomoći

Članak 48.

Ormarići za pružanje prve pomoći smješteni su na objektima Doma zdravlja. Za kontrolu i popunu ormarića za pružanje prve pomoći kao i kompleta kod radnika zaduženih za pružanje prve pomoći, odgovoran je Ovlaštenik.
Prijevoz ozlijeđenog na zbrinjavanje u zdravstvenu ustanovu osigurava ravnatelj.

X POSTUPAK U SLUČAJU NASTANKA OZLJEDE NA RADU

Članak 49.

U slučaju nastanka ozljede na radu radnik koji se zatekne na mjestu događaja dužan je o istom hitno izvijestiti ravnatelja i radnika zaduženog za pružanje prve pomoći.

Članak 50.

Ravnatelj i kućni majstor dužni su, bez odlaganja, doći na mjesto događaja te:

- ukloniti izvor opasnosti, a ako to nije moguće tada osigurati da svi radnici odmah napuste radno mjesto,
- osigurati pristup do ozlijeđenog uz pružanje prve pomoći,
- po potrebi pozvati hitnu medicinsku pomoć ili organizirati prijevoz na liječenje u zdravstvenu ustanovu,
- prema ocjeni stanja na mjestu događaja poduzeti druge mjere nužne da se spriječi daljnje ozljeđivanje osoba ili oštećivanje sredstava rada,
- o događaju i poduzetim mjerama izvijestiti Upravno vijeće.

Članak 51.

Nakon što bude utvrđen izvor i uzrok ozljeđivanja, ravnatelj i kućni majstor dužni su osigurati označavanje izvora opasnosti na takav način da ne može doći do daljnjih ozljeđivanja osoba u opasnom području.

XI ZAŠTITA NEPUŠAČA, ZABRANA UZIMANJA ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI

Članak 52.

Zabranjuje se pušenje radnicima i drugim osobama u radnom prostoru i okolišu Doma zdravlja.
Zabranjuje se pušenje radnicima i drugim osobama na radnim sastancima.

Članak 53.

Zabranjuje se uzimanje alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti prije i tijekom rada, kao i njihovo unošenje u radne prostore Doma zdravlja.
Ravnatelj ili neposredni rukovoditelj je dužan privremeno udaljiti s mjesta rada radnika koji je na radu zatečen pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti.

Članak 54.

U slučaju osnovane sumnje da je radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti, ravnatelj ili neposredni rukovoditelj mogu uputiti radnika na provjeru stupnja alkoholiziranosti ili drugih vrsta ovisnosti, odnosno radi provjere i ocjene trenutne radne

sposobnosti. Radnik je dužan pristupiti provjeri, a ako odbije smatra se da je u stanju alkoholiziranosti.

Radnik za kojeg se utvrdi da je u stanju alkoholiziranosti, mora biti privremeno udaljen iz Doma zdravlja.

Ravnatelj ili neposredni rukovoditelj može, ako za to postoji potreba, pozvati policiju radi udaljavanja radnika iz Doma zdravlja.

O učinjenom ili provjeri alkoholiziranosti sastavlja se zapisnik.

XII OBAVJEŠTAVANJE IZ ZAŠTITE NA RADU

Članak 55.

Ravnatelj je dužan provoditi obavještanje radnika iz zaštite na radu. Obavijesti moraju biti stručne, pravodobne, istinite i potpune.

Obavijesti moraju biti izrađene u obliku pisanog teksta, tabela, crteža, fotografija ili u nekom drugom obliku, a samo iznimno u usmenoj formi.

Članak 56.

Odluke Upravnog vijeća, ravnatelja, izmjene i dopune ovog Pravilnika kao i rezultati inspekcijskog nadzora, moraju biti objavljeni na oglasnoj ploči Doma zdravlja.

Članak 57.

Na mjestima rada i pripadajućim instalacijama, odnosno, tamo gdje je propisano, moraju trajno biti postavljeni znakovi opasnosti i općih obavijesti te pisane upute o uvjetima i načinu uporabe prostorija, radnog okoliša, sredstava za rad i osobnih zaštitnih sredstava.

XIII UNUTARNJI NADZOR

Članak 58.

Unutarnji nadzor nad primjenom zaštite na radu u Domu zdravlja obavljaju ravnatelj, Ovlaštenici, Stručnjak i vanjska ovlaštena ustanova s kojom Dom zdravlja sklopi ugovor. Osim navedenih, unutarnji nadzor obavlja i inspekcija rada. Oobavlčanje unutarnjeg nadzora evidentira se kroz zapisnik.

Članak 59.

Osobe ovlaštene za provođenje unutarnjeg nadzora imaju pravo i dužnost odlučiti o:

-privremenom udaljavanju radnika s radnog mjesta ili iz prostora Doma zdravlja koji ne primjenjuje pravila iz zaštite na radu ili naređene mjere inspekcije rada, te podnijeti prijavu protiv predmetnog radnika,

-obustaviti, odnosno, zabraniti rad radnika, stroja ili postrojenja u slučajevima kada nisu primijenjena pravila zaštite na radu ili naređene mjere inspekcije rada,

-potrebi ispitivanja i mjerenja u radnoj okolini, sredstava rada ili osobnih zaštitnih sredstava izvan propisanih ili zakazanih rokova.

Članak 60.

Ravnatelj može, sukladno Zakonu, ovlastiti Stručnjaka za vođenje knjige nadzora i ostalih evidencija propisanih zakonom i ostalim propisima iz područja zaštite na radu.

XIV POVREDE RADNIH OBVEZA

Članak 61.

Postupci utvrđivanja odgovornosti radnika za povrede radnih obveza i radne discipline iz zaštite na radu te privremenog udaljavanja radnika s radnog mjesta ili iz prostora Doma zdravlja, provode se po odredbama ovog Pravilnika i ostalih akata Doma zdravlja kojima su uređeni radni odnosi u Domu zdravlja.

XVI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 62.

Tumačenje odredbi ovog Pravilnika, u slučaju potrebe, daje Upravno vijeće Doma zdravlja. Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način i u postupku predviđenom za njegovo donošenje.

Članak 63.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči Doma zdravlja od kada i počinje njegova primjena.

Članak 64.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje primjena Pravilnika o zaštiti na radu, broj: 183/91, od 22.4.1991. godine.

UPRAVNO VIJEĆE
Predsjednik

Stipe Radoš, dr. med.

Broj: 557/6-1/22.
Datum, 14.6.2022.

Ovaj Pravilnik je objavljen na oglasnoj ploči Doma zdravlja Tomislavgrad, dana 2022., a stupa na snagu dana 23.6. 2022.

Ravnateljica

Ivanka Živković, dr. med.

Pravni temelj

Pravni temelj za donošenje novog Pravilnika o zaštiti na radu Doma zdravlja Tomislavgrad nalazi se u Zakonu o zaštiti na radu Hercegbosanske županije („Narodne novine Hercegbosanske županije“ broj 1/13).

Člankom 18. Zakona o zaštiti na radu određeno je da je poslodavac u cilju unapređenja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu dužan procjenjivati opasnosti za život i zdravlje radnika radi njihovog sprječavanja ili smanjenja te je dužan izraditi ili posjedovati procjenu opasnosti i u tu svrhu osigurati sva potreba sredstva te u pisanom obliku utvrditi organizaciju provedbe zaštite na radu, pravila zaštite te prava, obveze i odgovornosti njegovih ovlaštenika i radnika, u dijelu u kojem ta pitanja nisu uređena ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega te kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu.

Obrazloženje

Na području Hercegbosanske županije donesen je Zakon o zaštiti na radu kao i niz propisa koji reguliraju oblast zaštite na radu. Novosti u ovim propisima su i imenovanje Odbora za zaštitu na radu, Stručnjaka zaštite na radu, Ovlaštenika zaštite na radu i Povjerenika radnika za zaštitu na radu. Usvojeno je i niz podzakonskih akata koji predviđaju određene pojmove koje je potrebno urediti s ciljem podizanja zaštite na radu na veću razinu. Stari Pravilnik o zaštiti na radu iz 1991. godine u današnjim uvjetima ne pokriva cjelokupnu materiju zaštite na radu, niti odgovara današnjem poimanju istoga. Tako je novi Zakon o zaštiti na radu predvidio osnivanje novih stručnih tijela i osoba koje su dužne sprovoditi mjere zaštite na radu i surađivati s nadređenima kako bi se rizik od neželjenih posljedica sveo na najmanju moguću mjeru, a što se svakako postiže koordinacijom između Upravnog vijeća, ravnatelja, Odbora za zaštitu uposlenika, Ovlaštenika, Povjerenika i svih uposlenika.

Zbog niza promjena u odnosu na ranije pravne propise koji su uređivali djelatnost zaštite na radu, nužno se nameće potreba donošenje i usvajanje novog Pravilnika o zaštiti na radu.